

Μετὰ ποίας προθέσεως δεῖ ποιεῖσθαι τὴν κατὰ πίνακας διαίρεσιν τῆς οἰκουμένης;

1. "Οσα μὲν οὖν ἔχοῦν εἴς τὴν γεωγραφικὴν υφήγησιν συνεισενεγκεῖν τῆς σύνεχεστέρας ἀκριβώσεως τῶν τὰς ἐκτετοπομένας ἡμῶν χώρας περιελθόντων καὶ τῆς ἐἰς τὸ προχειρότερον ὅμα καὶ οἰκειότερον τῶν καταγραφῶν ἐπιβολῆς αὐτάρκως ἔχειν ἥγοῦμαι. τὸ γάρ ἐπιλέγειν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τοῖς πρὸ τὴν ὕπερ ἐπὶ κεφαλοίου διὰ τίνων τόπων ἔκαστος γράφεται τῶν ἑντασος μένων τῇ καταγραφῇ παραλλήλων ή καὶ μεσημβρίνων, μὴ καὶ γέλοιον ἢ πόντων ἀπλῶς τῶν τόπων καὶ τῶν μὴ κιπτόντων εἰς τοὺς ἐκτεθέμενους κύκλους παρακείμενας ἔχοντων τὰς ἐποχὰς τῶν δι' αὐτῶν γραφομένων παραλήλων τε καὶ μεσημβρίνων.

2. "Επειδὴ τίς ἂν γένοιτο τῆς οἰκουμένης ὅλης καταγραφὴ σύμμετρος καθ' ἓν πίνακα λαμβανόμενης ύπερ ὅψιν ἡμῖν γέγονεν, ἀκόλουθον ἔστι προεκθέσθαι τὰς ἐσομένας υπογραφὰς κραταιώδεις εἰ δαιροῦμεν αὐτὴν εἰς πλείους πίνακας ἔνεκεν τοῦ δύνασθαι καὶ πᾶντα τὰ ἐφωδευμένα καὶ μετὰ τῆς πρὸς τὸ εὐδηλότερον συμμετρίας κατατάσσειν. ἐπὶ μὲν γάρ τῆς υφὲν καταγραφῆς ἀναγκῶν γίνεται διὰ τὸ δεῖν συντηρεῖν τοὺς πρὸς ἄλληλα τῶν μερῶν τῆς οἰκουμένης λόγους τὰ μὲν στενοχωρεῖεθαι διὰ τὸ συνεχὲς τῶν ἑντασσομένων τὰ δὲ παρέλκειν διπορίᾳ τῶν ἐγγραφῆς ομέων.

3. "Οπερ οἱ πλεῖστοι περιιστάμενοι πολλαχῆς διαστρέφειν ἡναγκάσθησον τὰ τε μέτρα καὶ τὰ σχήματα τῶν χωρῶν ύπο τῶν πινδάκων αὐτῶν ἕσπερ καὶ μὴ ύπο τῆς ἱστορίας χειραγωγηθέντες, καθάπερ δοι τὸ μὲν πλεῖστον μέρος τοῦ πίνακος ἀπένειμαν τῇ Εὔρωπῃ καὶ κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος διὰ τὸ πολύχον καὶ πυκνὸν τῶν ἑντασσομένων τὸ δὲ ἐλάχιστον τῇ μὲν Ἀσίᾳ κατὰ τὸ μῆκος τῇ δὲ Λιβύῃ κατὰ τὸ πλάτος διὰ τὸ ἐνεντίον. παρὰ γάρ ταῦτα τὴν αἰτίαν τὸ μὲν Ἰνδικὸν πέλαγος μετὰ τὴν Γαποβάντην ἐπὶ τὰς ἄρκτους ἀπέστρεψαν ἐνστάντος αὐτοῖς τοῦ πίνακος πρὸς τὴν ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς προχωρησιν ἐπειδὴ μηδὲν εἶχον τοιοῦτον ἐπὶ τῆς υπερκειμένης κατὰ τὸ βέρειο ἄκυθίας ἀντιπαραγράφειν, τὸν δὲ δυτικὸν ὀκεανὸν ἐπὶ τὰς ἀνατολὰς ἀπέ-

στρεψαν πάλιν ἐνστάντος αὐτοῖς τοῦ πίνακος ἐπὶ τὴν μεσμβρίαν διάστασιν ἐπεὶ μηδὲ ἔνταῦθα τὸ τῆς ἐντὸς λιθόντις βάθος ή τὸ τῆς Ἰνδικῆς εἶχε τι δυνάμενον κατὰ τὸ συνεχὲς ἀντιπαρατεθῆναι τῇ δυτικῇ παραλίᾳ, ὡς καὶ οἰδε τὰ τοιαῦτα τὴν περὶ τοῦ περιρρεῖσθαι τὴν γῆν ὅλην τῷ ὄκεανπῷ δόξαν ἀρέσσει, μὲν ἀπὸ γραφικῶν ἀμαρτημάτων καταστρέψαι δὲ εἰς δούστατον ιστορίαν.

4. Ἐπὶ μέντοι τῆς κατὰ πίνακας διαιρέσεως ἐκφύγοιμεν ἃν τὸ εἰρημένον σύμπτωμα εἴ ποιοί μεθα τὰς διαιρέσεις ὁδῶς ὥστε τὰς μὲν πολυχόστερας τῶν χωρῶν ή μόνας ή μετ' ὀλίγων ἀπολαμβάνειν τὸν πίνακα κατὰ μείζους τῶν κύκλων διαστάσεις τὰς δὲ ἀπόκνους καὶ διειλημμένας ὅλας μετὰ πλειδῶν διμοίων ὑφ' ἐνδές περιέχεσθαι πίνακος ἐν ἐλάττοσι τῶν κύκλων διαστάσεσιν. οὐδὲν γάρ ἔτι δεῖ καὶ πάντας τοὺς πίνακας ὀλλήλοις εἶναι συμμέτρους, ἀλλὰ μόνα τὰ ἐν ἐκάστῳ διασώζειν τὸν πρὸς ἀλληλα λόγον; διπερ ὅταν μόνην κεφαλὴν ὑπογράφωμεν τὰ μόνης τῆς κεφαλῆς, ή μόνην χεῖρα τὰ μόνης τῆς χειρός, οὐκ ἔτι δὲ καὶ τὰ τῆς κεφαλῆστοῖς τῆς χειρός εἴ μη ὅταν ὑφ' ἐν σχήμα ποιῶμεν ὅλον τὸν ἄνθρωπον; ἀλλ' ὅνπερ τρόπον τὸ πᾶν οὐδὲν ἀκαλύπτει ποτὲ μὲν αὔξειν ποτὲ δὲ μειοῦν, οὕτως οὐδὲ τῶν μερῶν ὅταν ή καθ' ἀντὰ τὰ μὲν αὔξειν τὰ δὲ μειοῦν πρὸς τὰς τῶν ὑποτιθεμένων πινάκων εὑρυχωρίας.

5. Οὐ παρὰ πολὺ δὲ ἔσται τῆς ἀληθείας, καθάπερ ἐν ἀρχῇ τῆς συντέξεως εἴπομεν, κἄν ἐυθείας γραμμὰς ἀντὶ τῶν κύκλων ἐπὶ γοῦν τῶν κατὰ μέρος πινάκων παραγράφωμεν καὶ προσέτι τὰς μεσημβρινὰς μὴ συννευούσας ἀλλὰ καὶ αὐτὰς παραλλίλους ἀλλήλαις. ἐπὶ μὲν γάρ τῆς ὅλης οἰκουμένης οἱ τοῦ πλάντους καὶ τοῦ μήκους ὄροι κατὰ μεγάλας λαμβανόμενοι διαστάσεις δεξιολόγους ποιοῦσι τὰς τῶν ἄκρων κύκλων παραλλαγάς, ἐπὶ δὲ ἐκάστου τῶν πινάκων οὐκ ἔτι. Εἰδος καὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦ δίχα τέμνοντος τὸν πίνακα παραλλήλου πρὸς τὸν μέγιστον κύκλον λέγομεν δεῖγν ποιεῖσθαι τὰς μοιριαίας παραβολὰς ἵνα μηδὲ τὸ παρὸς ὅλην τὴν διάστασιν τοῦ πίνακος ἐνδέονται εἰς τῶν διαστάσεων ἀλλὰ μόνον τὸ πάρα τὴν ἀπὸ τοῦ μεταξὺ πρὸς τὸ ἔτερον τῶν περάτων.

Τίνα καθ' ἔκαστον τῶν πινάκων υπογράφειν ἀρμόζει;

1. Τῆς τοιαύτης τοίνυν προθέσεως ἐπερχόμενοι τὰς διαιρέσεις τῆς Εὐρώπης ἐποιησμεθα πίνακας δέκα τῆς δὲ Διβύης πίνακας τέσσερας τῆς δὲ ὅλης Ἀσίας πίνακας δώδεκα. τὰς δὲ καθ' ἔκαστον υπογραφὰς ἔξεθέμεθα, προτάσσοντες μὲν τίνος τέ ἐστιν ὁ πίναξ ἡπείρου καὶ πόστος καὶ ποίας περιέχει χώρας καὶ τίνα λόγον ἔχει ὁ διὰ μέσου αὐτῶν παράλληλος ἔγγιστα πρὸς τὸν μεσημβρινὸν καὶ τίς ὅλος τοῦ πίνακος γίνεται περιορισμός, υποτάσσοντες δὲ τῶν καθ' ἐκδοτήν χώραν δισήμων πόλεων, τὰ μὲν ἔξαρματα μετειλημμένα εἰς τὰ μεγέθη τῶν ἐν αὐταῖς μεγίστων ἡμερῶν. τὰς δὲ κατὰ μῆκος ἐποχὰς εἰς τὰς διὰ τοῦ δι' Ἀλεξανδρέας μεσημβρινοῦ διαστάσεις ἥτοι πρὸς ἀνατολὸς ἦπρὸς δυσμὰς μεγέθεσι τῶν ἔγγιστα ὠρῶν ἰσημερινῶν καὶ ὡν δὲ ζωδιακὸς υπέρκειται πότερον ἄπαξ ή δις δὲ λιος γίνεται. κατὰ κορυφὴν καὶ πῶς διακείμενος πρὸς τὰς τροπὰς.

2. Προσεθήκαμεν δὲ ἂν καὶ τίνα τῶν ἀπλανῶν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν κατὰ κορυφὴν τόπων εἰ συντηροῦντες ἐφαίνοντο τὸ πρὸς τὸν ἰσημερινὸν πλεπτη, τουτέστιν εἰ διὰ τῶν αὐτῶν δεὶ παραλλήλων ἐφέροντο. ἐπειδῆπερ ἀπεδείχαμεν ἐν τῇ μαθηματικῇ συντίξει δτι μεταπίπτει τε καὶ ἡ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα εἰς τὰ ἐπόμενα τοῦ κόσμου παρὰ τὰ τροπικὰ καὶ ἰσημερινὰ σημεῖα καὶ οὐ περὶ τοὺς τοῦ βότιμερινοῦ πόλους ἀλλὰ περὶ τοὺς τοῦ διὰ μέσων τῶν ζωδίων κύκλουν καθάπερ καὶ αἱ τῶν πλανωμένων ὡς διὰ τοῦτο μὴ δύνασθαι τοὺς αὐτοὺς διστέρας τῶν αὐτῶν τόπων δεὶ γίνεσθαι κατὰ κορυφὴν ἀλλὰ μεταχωρεῖν ἐξ ἀνάγκης τοὺς μὲν αὐτῶν ἐπὶ τοὺς βορειότερους τόπους τῶν προτέρων τοὺς δὲ ἐπὶ τοὺς νοτιωτέρους, παρέλκειν ἡμῖν ἔδοξεν ἡ τοιαύτη προσθήκη τῆς υπογραφῆς, ἐξὸν ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν τοιαύτην υπόθεσιν ἀστεοιζομένης ἡμῖν σφαῖρας τίν ἐν τοῖς ἑταῖροις χρόνοις θέσιν αὐτῆς ἔπειτα τὸν δι' ἀμφοτέρων τῶν πόλων κύκλουν καθιστάντας καὶ περιφέροντας ὅλην παρὰ τὴν τοῦ μένοντος μεσημβρινοῦ εἰηρημένην πλευρὰν ὥστε οπεῖν τὸ στήμετον αὐτοῦ τοσαντάς ἐπέχον τοῦ ἰσημερινοῦ μοίρας δσας

καὶ δὲ διὰ τοῦ Κητουμένου τόπου ἐν τῷ αὐτῷ παράλληλος καὶ λαμβάνειν προχείρως εἴτε μηδὲ δλῶς τις ἐνεχθῆσται δι' ἑκείνου τοῦ στιμείου τῶν ἀπλανῶν εἴτε εἶς ἦ πλείους καὶ τίς ἦ τίνες.

3. Τούτων ὅη πρόδιαιρισμένων ἄφκτεον τῆς λοιπῆς προθέσεως ἐντεῦθεν.

Variae lectiones: XZ UNK. Only conjunctive variants are reported; variants in only one manuscript are omitted as insignificant.

I 4 ἀκριβῶς ξως U^1NK 12 ἐπὶ δὲ Χ ἐπειδὴ τὸ οὐνκίον Z^1NK 12 ὑπόγραψη Χ παραγραφή τὸ 13 ἔστιν XU^1N 20 πολλὰ δῆτα UNK 25 om. τὸ 1° XZ 30 ἐν δταν τοῖς U^1NAK 30 μεσημβρινὴν XZN^a 31 ἐπειδὴ δὲ Χ ἐπεὶ μηδὲν ZUK ἐπεὶ δῆ μηδὲν N 32 ἀντιπασασταθῆναι UNK 32 παραλία N^aK 33 περιωρίσθαι U^1K περιωρεῖσθαι N 34 μὲν XZK μετὰ U^1N 36 πίνακος U^1K 36 τῆς διαιρέσεως U^1NK 43 τὴν κεφαλὴν UNK 51 παραγράφομεν XUN 54 ἐκδοτῶν UNK 57 om. -δὲ UNK . 58 om. τὴν ἀπὸ Χ om. τὸ παρὰ τὸ

II 9 ἡμερῶν μεγίστων τὸ om. μεγίστων UNK 11 ὥρῶν XZ^m ἡμερῶν Z^1NK 15 τῶν τόπων U^1N 16 ἕδρα U^1N^l 18 om. τὸ 2° U^1NK 20 χωδιακῶν κόκλων U^1NK 20 om. αἱ UNK 22 τρόπους U^aN 23 παρέλκον U^1NK 23 ἔδειξεν Z^aN 24 ἐξ ὅν U^1NK 26 πρὸς τῶν ἀμφ. U^1NK 26 καὶ στῶντας U^1NK 27 διειρημένην U^1N 29 καταλαμβάνειν U^1NK 31 εἰσὶ U^1NK 31 τίσι U^1NK 32 δῆ Χ ἢδη $ZUNK$